

Motion till riksdagen 2011/12:A203

av **Josefin Brink m.fl. (V)**

Stärkt rätt till heltid

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka rätten till heltid genom ändringar i lagen om anställningsskydd som gör heltid till norm, medan anställningar på deltid ska kunna ingås om parterna kommer överens om detta.

Heltid också för kvinnor

Som behovsanställd, timvikarie, lever man i ovisshet om arbetsgivaren tänker ringa på morgonen eller inte. Ibland får man hoppa in på korta jobb och ibland blir man helt utan. Andra måste gå hem efter halva arbetsdagen eftersom arbetsgivaren bara erbjuder deltid. Mer än en miljon personer, var fjärde sysselsatt, arbetade deltid andra kvartalet 2011. Alla deltidsarbetande kan och vill inte arbeta heltid. Men alltför många hindras från att göra det. Omkring 300 000 av de sysselsatta i Sverige arbetar mindre än vad de skulle vilja. Den vanligaste orsaken till det är att de inte har kunnat få ett heltidsarbete. Det outnyttjade arbetskraftsutbudet hos dessa personer motsvarar ca 100 000 heltidsarbeten. Det gäller framför allt kvinnor, ungdomar, utlandsfödda och lågutbildade.

I första hand kvinnor är ofta hänvisade till deltidsarbete trots att de vill ha en heltidsanställning. Inom vissa branscher har deltidsanställningar satts i system. Hela branscher – i synnerhet inom servicesektorn, i både privat och offentlig regi – är i dag organiserade kring deltidstjänster. Valet heltidsarbete är stängt för många anställda i dessa branscher. I praktiken innebär det att ett stort antal människor inte har en lön som de kan leva på. Deltidsarbete innebär inte bara en lägre inkomst utan också sämre utvecklingsmöjligheter i arbetet, sämre löneutveckling och lägre ersättning från socialförsäkringarna, arbetslöshetsförsäkringen och pensionssystemet. Deltidsarbete låser fast människor i ekonomiskt beroende antingen av samhället eller av en partner, upp-

Fel! Okänt namn på

rätthåller skillnaderna mellan kvinnor och män och mellan svenskfödda och utlandsfödda i arbetslivet.

I branscher där det mest är män som arbetar har det varit möjligt att organisera arbetet utan att män i någon större utsträckning arbetar deltid mot sin vilja. Det måste också vara möjligt inom kvinnodominerade branscher.

Grundproblemet är arbetsgivarnas möjlighet att inrätta deltidstjänster. Fackliga organisationer har under många år drivit kravet om rätt till heltid i avtalsförhandlingar och även krävt lagstiftning i frågan.

Rätten till heltid måste stärkas. Det är prioriterat ur såväl arbetsmarknads- som integrations- och jämställdhetsperspektiv. Ofrivilligt deltidsarbete ska inte behöva vänta längre. Det är dags att ändra lagstiftningen så att de som vill arbeta heltid får rätt till det. Utgångspunkten måste vara att normen ska vara tillsvidareanställning på heltid. Allt annat ska vara undantag. Vill arbetsgivaren göra avsteg måste det finnas sakliga skäl.

Rätten till heltid bör stärkas genom ändringar i lagen om anställningsskydd som gör heltid till norm, medan anställningar på deltid ska kunna ingås om parterna kommer överens om detta. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 20 september 2011

Josefin Brink (V)

Ulla Andersson (V)

Christina Höj Larsen (V)

Jacob Johnson (V)

Rossana Dinamarca (V)

Wiwi-Anne Johansson (V)